

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“

PENSIJŲ FONDAS „EUROPENSIJA PLUS“

2017 metų ataskaita

I. BENDROJI DALIS

1. Pensijų fondas „Europensija plus“ veikia nuo 2004 m. birželio 15 d. pagal pensijų fondo „Europensija plus“ taisykles Nr. 002.
2. Ataskaitinis laikotarpis: 2017 01 01 – 2017 12 31.
3. Duomenys apie draudimo įmonę:
Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“ (toliau – „Aviva Lietuva“), įmonės kodas – 111744827;
Buveinės adresas: Lvovo g. 25, LT-09320 Vilnius;
Telefono numeris: (5) 2690169, fakso numeris: (5) 2690269, el. pašto adresas: info@aviva.lt, pensija@aviva.lt, interneto svetainės adresas: www.aviva.lt.
Draudimo veiklos licencijos Nr. 0016 išduota 2001 m. liepos 31 d. (naujos formos licencija Nr. 000007 išduota 2005 m. kovo 15 d.).
Asmenys, priimančys investicinius sprendimus:
  - Asta Grabinskė – generalinė direktorė;
  - Rita Nogė – finansų direktorė;
  - Roman Piotr Sosnowski – vyriausiasis investicijų valdytojas.
4. Pensijų fondo depozitoriumas – AB SEB bankas, įmonės kodas – 112021238, buveinė: Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius, telefono numeris: (5) 2682800, fakso numeris: (5) 2682333.

II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

5. Informacija apie grynujų aktyvų vertę, apskaitos vienetų skaičių ir vertę pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 6-oje pastaboje.
6. Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičių bei bendras konvertavimo sumas pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 7-oje pastaboje.

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO

7. Atskaitymai iš pensijų fondo pensijų turto pateikiami šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 10-oje pastaboje.
8. Mokėjimų tarpininkams iš pensijų fondo „Europensija plus“ turto nebuvo.
9. Pensijų fondas „Europensija plus“ per ataskaitinį laikotarpį susitarimų dėl mokėjimo pasidalijimo, paslėptų komisinių neturėjo.

10. Toliau esančioje lentelėje yra pateiktas pavyzdys apie atskaitymų įtaką galutinei dalyviui tenkančiai investicijų grąžai, esant pensijų fondo „Europensija plus“ taisyklėse patvirtintiems atskaitymams, kai laikotarpio pradžioje investuota suma 3 000 eurų, papildomos įmokos nėra mokamos, o metinė investicijų grąža – 5 proc. kasmet. Apskaičiavimuose naudoti atskaitymų dydžiai, galiojantys nuo 2017 m. sausio 1 d.: atskaitymai nuo įmokos lygūs 0 proc., atskaitymai iš pensijų turto lygūs 1 proc. nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų, Eur	31	96	166	369
Sukaupta suma, jei nebūtų atskaitymų, Eur	3 150	3 473	3 829	4 887
Sukaupta suma, esant dabartiniam atskaitymų dydžiui, Eur	3 119	3 372	3 646	4 430

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ

11. Informacija apie investicinių priemonių portfelio sudėtį pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 2-oje pastaboje.
- 12.–14. Ataskaitiniu laikotarpiu pensijų fondo „Europensija plus“ valdomas turtas į išvestines finansines priemones investuotas nebuvo.
15. Pensijų fondo „Europensija plus“ lėšos investuojamos pagal pensijų fondo taisyklių investavimo strategijoje nustatytas investicijų rūšis, investicijų specializaciją, geografinius apribojimus dėl šalių, į kurių vertybinius popierius gali būti investuojamos fondo lėšos.

Pensijų fondo „Europensija plus“ 2017 m. gruodžio 31 d. 71,1 proc. grynujų aktyvų vertės buvo investuota į vyriausybės skolos vertybinius popierius: 19,8 proc. buvo investuota į Lietuvos, 14,5 proc. į Latvijos, 9,2 proc. į Kroatijos, 9,1 proc. į Rumunijos, 7,9 proc. į Lenkijos, 6,3 proc. į Vengrijos, 4,3 proc. į Čekijos vyriausybės skolos vertybinius popierius.

28,8 proc. pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų buvo investuota į kolektyvinio investavimo subjektus. Iš jų 11,3 proc. buvo investuota į Europos šalių, 8,7 proc. į Azijos, 7,2 proc. į Šiaurės Amerikos ir 1,6 proc. Japonijos akcijų rinkas.

„Europensija plus“ fondo 95,4 proc. grynujų aktyvų buvo investuota į eurus nominuotus vertybinius popierius, 4,5 proc. į JAV doleriais nominuotus vertybinius popierius.

16. Informacija apie veiksnius, kurie per ataskaitinį laikotarpį turėjo didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūrai ir jo vertės pokyčiams.

Pensijų fondo „Europensija plus“ turtą augino naujos lėšos ir teigiami investicijų akcijų rinkose rezultatai. Apskaitos vieneto vertė 2017 m. augo 1,54 proc.

2017 metais investicinio portfelio struktūrą keitėme atsižvelgdami į svarbius ekonominius bei geopolitinius įvykius. Didžiausias investicijas obligacijų dalyje nukreipėme į Baltijos regiono ir Vidurio Europos šalių skolos vertybinius popierius eurus. Obligacijų dalį portfelyje sumažinome 6 proc. punktais iki 71,1 proc.

2017 metais nuosavybės vertybinių popierių dalį padidinome nuo 22,7 proc. iki 28,8 proc. Sumažinome nuo 9,8 proc. iki 7,2 proc. investicijų dalį į JAV akcijas, o nuo 6,5 proc. iki 11,3 proc. padidinome investicijas į Europos šalių nuosavybės vertybinius popierius. Siekdami labiau diversifikuoti investicijų portfelį, dalį fondo lėšų investavome į Japonijos ir Azijos šalių akcijas.

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRĄŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

17. Informacija apie pensijų fondo lyginamąjį indeksą pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 13-oje pastaboje.
18. To paties laikotarpio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius dešimt fondo veiklos metų (rodikliai yra paaiškinti šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 13-oje pastaboje):

	Per ataskaitinį laikotarpį 2017 m.	Prieš metus 2016 m.	Prieš 2 metus 2015 m.	Prieš 10 metų 2007 m.
Apskaitos vieneto vertės pokytis (%)	1,54	1,72	4,38	0,93
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis (%)	1,88	2,05	2,38	-
Metinė bendroji investicijų grąža (%)	1,55	1,70	4,39	0,93
Metinė grynoji investicijų grąža (%)	1,55	1,63	4,28	(1,22)
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis (%)	2,64	3,76	4,46	3,43
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis (%)	1,55	3,33	3,51	-
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas (%)	81,84	80,03	96,58	-
Indekso sekimo paklaida (%)	1,11	1,76	2,14	-
Alfa rodiklis ⁷	(0,0039)	(0,0080)	0,0124	-
Beta rodiklis ⁸	1,03	1,25	1,32	-

19. 2017 metais leidiniuose apie „Aviva Lietuva“ valdomus pensijų fondus buvo naudojama prielaida, kad ilgu laikotarpiu vidutinė metinė pensijų fondo grynoji investicijų grąža sieks 2,5 proc.

Pastarųjų 5 metų „Aviva Lietuva“ valdomų pensijų fondų metinis svartinis vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis buvo 4,1 proc. ir yra didesnis už naudojamą prielaidose. Gerus pensijų fondų rezultatus lėmė sėkmingos investicijos išsivysčiusių šalių akcijų ir obligacijų rinkose.

20. Informacija apie vidutinę investicijų grąžą, vidutinį apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytį pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 13-oje pastaboje.
21. Kiti rodikliai, atskleidžiantys investicinių priemonių portfelio riziką, ataskaitoje nepateikiami.

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖ BŪKLĖ

22. Pensijų fondo „Europensija plus“ finansinės ataskaitos parengtos pagal 39-ojo verslo apskaitos standarto „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“ ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų reikalavimus.

22.1. Pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų ataskaita, paruošta pagal 2017 m. gruodžio 31 d. duomenis:

(eurais)				
Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS		298 807 693	259 880 063
1.	PINIGAI	2, 3	717 539	1 479 457
2.	TERMINUOTIEJI INDĖLIAI		-	-
3.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONĖS		-	-
3.1.	Valstybės išdo vekseliai		-	-
3.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
4.	PERLEIDŽIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	2, 3, 8	298 068 860	258 385 596
4.1.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai	2, 3, 8	212 253 002	199 566 945
4.1.1.	Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		212 253 002	199 566 945
4.1.2.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
4.2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
4.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	2, 3, 8	85 815 858	58 818 651
5.	SUMOKĖTI AVANSAI		-	-
6.	GAUTINOS SUMOS	4	21 294	15 010
6.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		-	-
6.2.	Kitos gautinos sumos	4	21 294	15 010
7.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
7.1.	Investicinis turtas		-	-
7.2.	Išvestinės finansinės priemonės		-	-
7.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĮSIPAREIGOJIMAI	5	341 084	301 325
1.	Mokėtinos sumos	5	341 084	301 325
1.1.	Už finansinį ir investicinį turtą mokėtinos sumos		-	-
1.2.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos	5	222 946	213 582
1.3.	Kitos mokėtinos sumos	5	118 138	87 743
2.	Sukauptos sąnaudos		-	-
3.	Finansinės skolos kredito įstaigoms		-	-
4.	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis		-	-
5.	Kiti įsipareigojimai		-	-
C.	GRYNIEJI AKTYVAI	6	298 466 609	259 578 738

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
 Pensijų fondas „Europensija plus“
 2017 metų ataskaita

22.2. Pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų pokyčio ataskaita, paruošta pagal 2017 m. gruodžio 31 d. duomenis:

(eurais)

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE	6	259 578 738	219 947 536
2.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS		59 224 590	53 256 059
2.1.	Dalyvių įmokos į fondą	11	37 874 442	32 969 329
2.2.	Iš kitų fondų gautos sumos	11	6 778 035	9 215 095
2.3.	Garantinės įmokos		-	-
2.4.	Investicinės pajamos		-	-
2.4.1.	Palūkanų pajamos		-	-
2.4.2.	Dividendai		-	-
2.4.3.	Nuomos pajamos		-	-
2.5.	Pelnas dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	8	14 501 054	10 955 140
2.6.	Pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		-	-
2.7.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelnas		-	-
2.8.	Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas	12	71 059	116 495
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ PADIDĖJO IŠ VISO:		59 224 590	53 256 059
3.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS		(20 336 719)	(13 624 857)
3.1.	Išmokos fondo dalyviams	11	(2 485 834)	(1 809 885)
3.2.	Išmokos kitiems fondams	11	(7 628 938)	(5 127 642)
3.3.	Nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	8	(7 335 437)	(4 069 422)
3.4.	Nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų pokyčio	9	(110 153)	(93 447)
3.5.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostoliai		-	-
3.6.	Valdymo sąnaudos:	10	(2 776 357)	(2 524 461)
3.6.1.	Atlyginimas valdymo įmonei	10	(2 776 357)	(2 524 461)
3.6.2.	Atlyginimas depozitoriumui		-	-
3.6.3.	Atlyginimas tarpininkams		-	-
3.6.4.	Audito sąnaudos		-	-
3.6.5.	Palūkanų sąnaudos		-	-
3.6.6.	Kitos sąnaudos		-	-
3.7.	Kitas grynujų aktyvų vertės sumažėjimas		-	-
3.8.	Sąnaudų kompensavimas (-)		-	-
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ SUMAŽĖJO IŠ VISO:		(20 336 719)	(13 624 857)
4.	Grynujų aktyvų vertės pokytis		38 887 871	39 631 202
5.	Pelno paskirstymas		-	-
6.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	6	298 466 609	259 578 738

22.3. Pensijų fondo „Europensija plus“ 2017 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas:

**2017 metų pensijų fondo „Europensija plus“ finansinių ataskaitų
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

I. BENDROJI DALIS

Duomenys apie pensijų fondą

2003 m. rugpjūčio 28 d. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija išdavė Uždarajai akcinei gyvybės draudimo ir pensijų bendrovei „Aviva Lietuva“ (toliau – „Aviva Lietuva“) leidimą Nr. 00001 vykdyti pensijų kaupimo veiklą (naujos formos licencija Nr. 000007 išduota 2005 m. kovo 15 d.). Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondas „Europensija plus“ veikia nuo 2004 m. birželio 15 d. pagal pensijų fondo „Europensija plus“ taisykles Nr. 002. Pensijų fondo veikla neterminuota.

Pensijų fondą „Europensija plus“ valdo „Aviva Lietuva“, įregistruota adresu Lvovo g. 25, LT-09320 Vilnius, įmonės kodas – 111744827. Duomenys apie „Aviva Lietuva“ kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre.

Pensijų fondo depozitoriumas yra AB SEB bankas, buveinės adresas Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius, įmonės kodas – 112021238.

Pensijų fondo auditą už 2017 m. atliko įmonė UAB „PricewaterhouseCoopers“, buveinės adresas J. Jasinskio g. 16 B, LT-03163 Vilnius, įmonės kodas – 111473315.

Ataskaitinis laikotarpis: 2017 01 01 – 2017 12 31.

II. APSKAITOS POLITIKA

1. Pagrindiniai principai

„Aviva Lietuva“, tvarkydama pensijų fondo buhalterinę apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, vadovaujasi verslo apskaitos standartais (VAS), Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu ir kitais teisės aktais.

Pensijų fondo apskaita tvarkoma atskirai nuo įmonės „Aviva Lietuva“ bei kitų jos valdomų pensijų fondų apskaitos pagal patvirtintą sąskaitų planą.

„Aviva Lietuva“ nuo 2015 m. sausio 1 d. pensijų fondo apskaitą tvarko ir šiose finansinėse ataskaitose visas sumas pateikia eurai, vieno euro tikslumu.

2. Investavimo politika

Pensijų fondo „Europensija plus“ lėšos investuojamos laikantis subalansuotos investavimo strategijos. Fondo lėšos investuojamos į skolos vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones, išleistus arba garantuotus Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių vyriausybių, centrinių bankų ir Europos centrinio banko bei į Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių įmonių skolos vertybinius popierius. Skolos vertybinių popierių terminas nėra ribojamas, tačiau paprastai investuojama į vidutinio (4 - 6 metų) ir ilgo (daugiau kaip 6 metai) laikotarpio vertybinius popierius. Iki 30 proc. pensijų fondo lėšų gali būti investuojama į Europos Sąjungos šalių įmonių, esančių aukščiausiuose vertybinių popierių biržų sąrašuose, akcijas.

Visos aukščiau minėtos investicijos gali būti atliekamos tiek tiesiogiai įsigyjant minimų emitentų vertybinius popierius, tiek įsigyjant kolektyvinių investavimo subjektų vertybinius popierius, jeigu šių kolektyvinių investavimo subjektų vertybiniai popieriai padengti turtu, daugiausiai investuojamu į vertybinius popierius ar aukščiau paminėtą turtą. Iki 20 procentų pensijų fondo lėšų gali sudaryti gryniesi pinigai, esantys fondo banko sąskaitoje bei indėliai Lietuvos ar Europos Sąjungos valstybių komerciniuose bankuose.

Pensijų fondo lėšos gali būti investuojamos Lietuvos, Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių nacionalinėmis valiutomis, tačiau investicijos ne eurais negali sudaryti daugiau nei 35 proc. pensijų fondo turto. Pensijų fondo lėšos gali būti investuojamos ir į išvestines finansines priemones, skirtas tik palūkanų ir valiutos rizikai minimizuoti. Pensijų turtas negali būti investuojamas į nekilnojamąjį turtą, tauriuosius metalus arba į suteikiančius į juos teisę vertybinius popierius. Detali pensijų fondo investavimo strategija nustatyta pensijų fondo taisyklėse.

3. Investicijų apskaita, vertinimo metodai, investicijų pervertinimo periodiškumas

Visi investicijų į vertybinius popierius įsigijimai ir pardavimai apskaitoje registruojami prekybos data. Sandorio sudarymo dieną pensijų fondo apskaitoje registruojamas gautinas finansinis turtas ir įsipareigojimas už jį sumokėti. Pardavimo sandorio sudarymo dieną nurašomi parduoti vertybiniai popieriai, registruojama gautina suma ir sandorio rezultatas (pelnas arba nuostoliai). Sandoris apskaitoje registruojamas tik kai gautas patvirtinimas, kad sandoris įvyko.

Vertybiniai popieriai pripažinimo metu apskaitoje registruojami įsigijimo verte, kiekvieną darbo dieną apskaitant šių investicijų rinkos vertės pokyčius kaupimo principu, taip kad investicijų vertė atspindėtų jų tikrąją vertę. Tikroji vertė nustatoma pagal aktyviojoje rinkoje skelbiamas priemonių kainas, o jei jos neskelbiamos arba vertybiniais popieriais nėra prekiaujama reguliuojamose rinkose, tikroji vertė nustatoma, vadovaujantis „Aviva Lietuva“ Pensijų fondų turto ir grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo tvarka. Skolos vertybinių popierių tikroji vertė apima ir sukauptų palūkanų vertę. Vertybinių popierių įsigijimo atveju palūkanos pradėdamos kaupti nuo atsiskaitymo dienos. Grynujų aktyvų ataskaitoje investicijos į vertybinius popierius parodomas ataskaitinio laikotarpio paskutinės darbo dienos tikrąja verte.

3. Investicijų apskaita, vertinimo metodai, investicijų pervaldinimo periodiškumas (tęsinys)

Investicijų į vertybinius popierius, turėtų ataskaitinio laikotarpio pradžioje, tikrosios vertės, įskaitant valiutų kursų pasikeitimą, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje skirtumas, taip pat ataskaitinį laikotarpį įsigytų vertybinių popierių ir kitų investicijų tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir jų įsigijimo savikainos teigiamas skirtumas priskiriamas investicijų vertės padidėjimui, neigiamas – sumažėjimui. Kiekvieno vertybinio popieriaus vertės pasikeitimas vertinamas atskirai ir atitinkamai vertybinio popieriaus vertės padidėjimas arba sumažėjimas atvaizduojamas kaip pelnas arba nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo grynujų aktyvų pokyčio ataskaitoje atitinkamai kartu su investicijų pardavimo pelnu arba nuostoliais. Jei yra keli to paties vertybinio popieriaus įsigijimai, skaičiuojamas bendras vertybinio popieriaus vertės padidėjimas ar sumažėjimas ir pardavimo pelnas arba nuostoliai.

Investicijų į vertybinius popierius pardavimo pelnas arba nuostoliai pripažįstami pardavimo sandorio dieną. Grynujų aktyvų pokyčio ataskaitoje atvaizduojamas ataskaitinio laikotarpio pelnas arba nuostoliai, atitinkamai teigiamas arba neigiamas skirtumas tarp investicijų pardavimo kainos ir jų balansinės vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolos vertybinių popierių vertė nustatoma pagal paskutines elektroniniu paštu atsiųstas trijų pagrindinių pirminių dilerių, nurodytų „Aviva Lietuva“ Pensijų fondų turto ir grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo tvarkoje, kotiruotes atsargaus vertinimo (bid pirkimo kainos) metodu. Vidutinė kaina yra aritmetinis šių bankų pirkimo (bid) kainų vidurkis ir sukaupytą palūkanų vertę.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės, kitų Europos Sąjungos bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos šalių vyriausybės skolos vertybinių popierių, centrinių bankų ir įmonių skolos vertybinių popierių, kurie yra kotiruojami užsienio kapitalo rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal vertinimo dienos uždarymo kainas (last price), pateikiamas Bloomberg Professional duomenų sistemoje.

Vertybinių popierių biržoje prekiaujami nuosavybės vertybiniai popieriai vertinami vidutine vertinimo darbo dienos kaina. Kolektyvinio investavimo subjektų akcijos ir investiciniai vienetai vertinami pagal kolektyvinio investavimo subjektų valdytojo atsiųstas kainas elektroniniu paštu arba paskutine Bloomberg Professional duomenų sistemoje viešai paskelbta kaina.

Investicijos, nominuotos užsienio valiuta, įvertinamos eurais taikant vertinimo dienos užsienio valiutos kursą.

Kitos investicijos vertinamos vadovaujantis „Aviva Lietuva“ Pensijų fondų turto ir grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo tvarka.

4. Pinigai ir terminuotieji indėliai

Pinigams priskiriami pinigai bankų sąskaitose, taip pat neterminuoti indėliai su teise bet kuriuo metu pareikalauti viso indėlio ar jo dalies išmokėjimo neprarandant sukauptų palūkanų.

Terminuotaisiais indėliais pripažįstami indėliai, įskaitant indėlius iki trijų mėnesių, kurių sutartyje nustatytą laiką negalima paimti iš kredito įstaigos sąskaitos neprarandant sukauptų palūkanų. Terminuotųjų indėlių vertę sudaro jų įsigijimo vertė, padidinta palūkanomis, apskaičiuojamomis kaupimo principu (paskirstant laikotarpiui, kuriam terminuotojo indėlio sutartis yra sudaryta).

Pinigai ir terminuotieji indėliai, nominuoti užsienio valiuta, įvertinami eurais taikant vertinimo dienos užsienio valiutos kursą.

5. Gautinų sumų ir įsipareigojimų apskaita

Gautinos sumos ir įsipareigojimai vertinami amortizuota savikaina.

Gautinos sumos ir įsipareigojimai, nominuoti užsienio valiuta, įvertinami eurais taikant vertinimo dienos užsienio valiutos kursą.

6. Grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo principai

Grynujų aktyvų vertė yra pensijų fondo pensijų turto vertės ir įsipareigojimų vertės skirtumas.

Grynujų aktyvų vertės padidėjimas pripažįstamas gavus pensijų fondo dalyvių įmokas, registruojant iš kitų fondų gautas lėšas, palūkanų ir kitas pajamas, registruojant parduotų investicijų pelną, investicijų ir kito turto tikrosios vertės padidėjimą, įsipareigojimų tikrosios vertės sumažėjimą, turto padidėjimą ir įsipareigojimų sumažėjimą dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.

Grynujų aktyvų vertės sumažėjimas pripažįstamas, kai atsiranda įsipareigojimas išpirkti iš pensijų fondo apskaitos vienetus, kai įregistruojamas įsipareigojimas „Aviva Lietuva“, atsiradus kitų įsipareigojimų, registruojant parduotų investicijų nuostolius, investicijų ir kito turto tikrosios vertės sumažėjimą, įsipareigojimų tikrosios vertės padidėjimą, turto sumažėjimą ir įsipareigojimų padidėjimą dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.

Pensijų fondo grynujų aktyvų vertė apskaičiuojama ir pensijų fondo apskaitos vieneto vertė nustatoma kiekvieną darbo dieną pagal vertinimo dienos pabaigos duomenis. Vertinant pensijų fondo turta, vertinama kiekviena investicijų portfelio sudėtinė dalis ir susumuojami vertinimo rezultatai.

Pensijų fondo apskaitos vieneto vertė yra grynujų aktyvų vertė, padalinta iš pensijų fondo apskaitos vienetų skaičiaus, esančio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės nustatymo dieną ir atspindi, kokia grynujų aktyvų vertės dalis tenka vienam apskaitos vienetai. Pensijų fondo apskaitos vieneto vertė yra nustatoma keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisyklės. Bendra visų pensijų fondo vienetų vertė visada lygi pensijų fondo grynujų aktyvų vertei.

7. Atskaitymų „Aviva Lietuva“ ir depozitoriumui taisyklės

„Aviva Lietuva“ atskaitymai iš pensijų fondo turto vertinami kaupimo principu. Maksimalūs atskaitymų iš pensijų fondo turto dydžiai nustatyti Lietuvos banko patvirtintose pensijų fondo taisyklėse.

1. Atskaitymai iš pensijų turto lygūs 1 proc. nuo pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės.
2. Atskaitymai nuo įmokų 2017 metais lygūs 0 proc. nuo pensijų fondo dalyvio vardu įmokėtų įmokų (2016 metais buvo 0,5 proc.).
3. Taikomi 0,05 proc. atskaitymai nuo pensijų fondo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų dydžio už pensijų fondo dalyvio perėjimą į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą ar kitą „Aviva Lietuva“ valdomą pensijų fondą, jeigu pensijų fondo dalyvis pereina į kitą „Aviva Lietuva“ valdomą pensijų fondą daugiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus.

Atskaitymai nuo dalyvio vardu įmokėtų įmokų atliekami tą pačią dieną, kai į pensijų fondo sąskaitą gaunamos dalyvio įmokos.

Atskaitymai nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų atliekami kiekvieną darbo dieną. Atskaitymai nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vertės tiesiogiai įskaičiuojami į apskaitos vieneto vertę, o sukauptų apskaitos vienetų skaičius dalyvio sąskaitoje nėra mažinamas.

Valiutos keitimo sąnaudos, atsiradusios dėl pareigos valiutų sąnaudas buhalterinėje apskaitoje pripažinti pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą, dengiamos iš pensijų turto.

Patirtos išlaidos dėl operacijų, susijusių su pensijų fondo turto investicijomis, apskaitomos kaip gautinos sumos ir dengiamos „Aviva Lietuva“ lėšomis.

Atlyginimas depozitoriumui apskaitomas „Aviva Lietuva“ apskaitoje ir dengiamas „Aviva Lietuva“ lėšomis.

Atlyginimo depozitoriumui dydis apskaičiuojamas pagal depozitoriume apskaityto pensijų fondo turto vertę ir priklauso nuo pensijų turto grynujų aktyvų vidutinės metinės vertės yra ne didesnis kaip 0,07 proc. nuo vidutinės metinės grynujų aktyvų vertės. Atlyginimas depozitoriumui yra mokamas kas ketvirtį.

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo veiklos sąnaudos kompensuojamos „Aviva Lietuva“ lėšomis:

- už valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokų surinkimą ir pervedimą 0,41 proc. nuo surinktų ir pervestų įmokų sumos (2016 m. buvo 0,41 proc.);
- už papildomas dalyvio lėšomis mokamų pensijų įmokų surinkimą ir pervedimą 0,13 proc. nuo surinktų ir pervestų įmokų sumos (2016 m. buvo 0,41 proc.);
- už papildomai iš valstybės biudžeto lėšų mokamų įmokų pervedimą 0,13 proc. nuo pervestų įmokų sumos (2016 m. nebuvo taikomas).

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1 Pastaba. *Finansinės rizikos valdymo politika*

Mažos akcijų dalies pensijų fondo „Europensija plus“ turtas investuojamas į vertybinius popierius pagal fondo investavimo strategijoje numatytus reikalavimus, didžioji dalis pensijų fondo turto investuojama į skolos vertybinius popierius, turinčius emitento nustatytą išpirkimo datą ir kainą, tai sudaro galimybes planuoti strateginį pensijų turto pasiskirstymą pagal turimų, su pensijų kaupimo sutartimis susijusių išipareigojimų trukmę ir sumažinti palūkanų normų svyravimo daromą įtaką sukaupto pensijų turto vertei. Į akcijas investuojama mažesnioji fondo turto dalis, todėl pensijų fondo turto vertės svyravimai nėra dideli. Pensijų fondo „Europensija plus“ investavimo rizika yra maža.

Pensijų fondo investicijos valdomos pagal „Aviva Lietuva“ vidaus procedūras, nustatančias investavimo sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo reikalavimus bei jų kontrolės sistemas.

Valiutos kursų svyravimo rizikos valdymas

Ataskaitiniu laikotarpiu didžioji pensijų fondo „Europensija plus“ turto dalis: 2017 m. gruodžio 31 d. 95,5 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. – 74,6 proc.) siekiant sumažinti valiutos kursų svyravimo riziką, buvo investuojama eurais. Dalis fondo turto: 2017 m. gruodžio 31 d. 4,5 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. – 25,4 proc.) buvo investuojama JAV doleriais.

Skolos vertybinių popierių palūkanų normos svyravimo rizikos valdymas

Kai prognozuojamas skolos vertybinių popierių palūkanų normos kilimas (ir atitinkamai skolos vertybinių popierių kainos mažėjimas), investuojama į trumpesnio termino skolos vertybinius popierius, kurių kaina palūkanoms kylant svyruoja mažiau. Ir atvirkščiai, kai prognozuojamas skolos vertybinių popierių palūkanų normos kritimas (ir atitinkamai skolos vertybinių popierių kainos didėjimas), investuojama į ilgesnio termino skolos vertybinius popierius, siekiant valdyti palūkanų normos svyravimo riziką ir gerinant investicijų grąžos rezultatus.

Kredito ir emitento rizikos valdymas

Pensijų fondo „Europensija plus“ likvidžios lėšos bei lėšos indėliuose laikomos tik bankuose, turinčiuose aukštus investicinius kredito reitingus. Siekiant sumažinti emitento riziką, didžioji fondo turto dalis investuojama į ne mažesnę nei Lietuvos Respublikos kredito reitingą turinčių emitentų išleistus vertybinius popierius. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pensijų fondo „Europensija plus“ lėšos buvo investuotos į Lietuvos, Latvijos, Kroatijos, Rumunijos, Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos vyriausybių vertybinius popierius.

Sandorio šalies ir atsiskaitymų rizikos valdymas

Visi sandoriai yra atliekami per depozitoriumo funkcijas atliekantį AB SEB banką, kuris kontroliuoja ir užtikrina savalaikį atsiskaitymą pagal atliekamus sandorius. Siekiant sumažinti sandorio šalies riziką, kad sandorio šalis ateityje nesugebės įvykdyti sutarties išipareigojimų, pensijų fondo sandoriai yra sudaromi reguliuojamose ir atsiskaitymus garantuojančiose rinkose su mažos rizikos finansų institucijomis.

1 Pastaba. Finansinės rizikos valdymo politika (tęsinys)

Likvidumo rizikos valdymas

Visas pensijų fondo turtas investuojamas tik į likvidžius finansinius instrumentus – skolos ir nuosavybės vertybinius popierius, kuriais vyksta aktyvi prekyba, ir į kolektyvinius investavimo subjektus, kurie garantuoja fondų vienetų išpirkimą. Nedidelę fondo lėšų dalį sudaro grynai pinigai skirti savalaikėms atsikaitymams su pensijų fondo dalyviais.

Jautrumo analizė

Skolos vertybinių popierių pajamingumui padidėjus 1 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų vertė sumažėtų 9,64 mln. eurų arba 3,23 procento.

Skolos vertybinių popierių pajamingumui sumažėjus 1 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų vertė padidėtų 10,50 mln. eurų arba 3,52 procento.

Akcijų rinkų kainoms padidėjus 10 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų vertė padidėtų 8,58 mln. eurų arba 2,88 procento.

Akcijų rinkų kainoms sumažėjus 10 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų vertė sumažėtų 8,58 mln. eurų arba 2,88 procento.

2 Pastaba. *Investicijų portfelio struktūra*

1 lentelė. **Ne nuosavybės vertybiniai popieriai**

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
2017-12-31									
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį prekybos sąrašą									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610057	393 883 225	3 938 832	4 756 593	4 953 274	5,50	2022-05-17	1,7
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607061	115 848 007	1 158 480	1 154 299	1 243 437	3,70	2019-10-25	0,4
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT1000610014	66 150	6 615 000	7 246 515	7 242 428	2,10	2024-11-06	2,5
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610065	479 402 224	4 794 022	5 095 338	5 840 912	4,10	2023-02-28	2,0
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607053	858 231 001	8 582 310	8 838 310	9 022 665	5,20	2018-03-28	3,0
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610073	10 000	1 000 000	1 002 403	1 004 797	1,10	2027-04-26	0,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000670028	30 535	3 053 500	3 057 077	3 058 345	0,70	2024-08-23	1,0
Iš viso:			1 847 471 142	29 142 144	31 150 535	32 365 858			10,9
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0327304001	22 240	22 240 000	22 263 344	23 339 433	4,85	2018-02-07	7,8
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0369470397	1 800	1 800 000	2 063 912	1 906 496	5,75	2018-06-11	0,6
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0212993678	6 296	6 296 000	7 023 339	7 048 867	3,875	2020-02-24	2,4
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0350977244	13 700	13 700 000	16 174 835	14 471 376	5,50	2018-03-05	4,9
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0841073793	3 000	3 000 000	3 600 667	3 588 530	3,375	2024-07-09	1,2
Rumunijos Respublikos Vyriausybė	Rumunijos Respublika	XS1060842975	18 527	18 527 000	21 375 325	21 903 721	3,625	2024-04-24	7,3
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0543882095	2 000	2 000 000	2 292 696	2 325 089	4,00	2021-03-23	0,8
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1017763100	9 700	9 700 000	9 847 012	10 805 566	2,625	2021-01-21	3,6
Čekijos Respublikos Vyriausybė	Čekijos Respublika	XS0750894577	8 010	8 010 000	9 539 084	9 573 792	3,875	2022-05-24	3,2
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1063399536	4 000	4 000 000	4 063 169	4 754 082	2,875	2024-04-30	1,6
Kroatijos Respublikos Vyriausybė	Kroatijos Respublika	XS1028953989	13 353	13 353 000	14 641 260	15 261 317	3,875	2022-05-30	5,1

1 lentelė. Ne nuosavybės vertybiniai popieriai (tęsinys)

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
Čekijos Respublikos Vyriausybė	Čekijos Respublika	XS0368800073	3 165	3 165 000	3 855 878	3 335 227	5,00	2018-06-11	1,1
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1409726731	10 500	10 500 000	10 506 656	10 504 739	1,375	2036-05-16	3,5
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0874841066	3 000	3 000 000	3 008 846	3 106 480	1,625	2019-01-15	1,0
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1295778275	2 337	2 337 000	2 420 624	2 513 523	1,375	2025-09-23	0,9
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS1310032260	2 960	2 960 000	3 519 612	3 333 578	2,125	2035-10-22	1,1
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0479333311	10 800	10 800 000	14 613 505	14 711 173	5,25	2025-01-20	4,9
Rumunijos Respublikos Vyriausybė	Rumunijos Respublika	XS1312891549	5 000	5 000 000	5 583 925	5 462 229	2,75	2025-10-29	1,8
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS1696445516	9 300	9 300 000	9 477 052	9 679 399	1,75	2027-10-10	3,3
Kroatijos Respublikos Vyriausybė	Kroatijos Respublika	XS1117298916	11 100	11 100 000	11 975 795	12 262 527	3,00	2025-03-11	4,1
Iš viso:			160 788	160 788 000	177 846 536	179 887 144			60,2
Išleidžiami nauji ne nuosavybės vertybiniai popieriai									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				189 930 144	208 997 071	212 253 002	-	-	71,1

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
Pensijų fondas „Europensija plus“
2017 metų ataskaita

1 lentelė. Ne nuosavybės vertybiniai popieriai (tęsinys)

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
2016-12-31									
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį prekybos sąrašą									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610057	393 883 225	3 938 832	4 756 594	5 126 798	5,5	2022-05-17	2,0
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000605123	347 544 022	3 475 440	3 520 162	3 637 253	4,7	2017-06-07	1,4
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610065	479 402 224	4 794 022	5 095 338	5 985 786	4,1	2023-02-28	2,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607061	115 848 007	1 158 480	1 154 299	1 283 857	3,7	2019-10-25	0,5
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607053	858 231 001	8 582 310	8 838 310	9 467 223	5,2	2018-03-28	3,6
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT1000610014	36 150	3 615 000	3 901 984	3 986 947	2,1	2024-11-06	1,5
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610057	393 883 225	3 938 832	4 756 594	5 126 798	5,5	2022-05-17	2,0
Iš viso:	-	-	2 194 944 629	25 564 084	27 266 687	29 487 864	-	-	11,3
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS1310032260	2 960	2 960 000	3 519 612	3 273 515	2,1	2035-10-22	1,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0541528682	1 862	1 781 307	1 821 268	1 854 733	5,1	2017-09-14	0,7
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0327304001	22 240	22 240 000	22 263 344	24 471 383	4,9	2018-02-07	9,4
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0739988086	12 162	11 634 937	12 632 480	13 861 168	6,6	2022-02-01	5,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0485991417	175	167 416	197 764	196 087	7,4	2020-02-11	0,1
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0369470397	1 800	1 800 000	2 063 912	2 011 413	5,8	2018-06-11	0,8
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0212993678	6 296	6 296 000	7 023 339	7 242 421	3,9	2020-02-24	2,8
Švedijos Karalystės Vyriausybė	Švedijos Karalystė	XS1207317428	7 430	7 108 007	6 870 076	7 113 575	1,6	2020-03-24	2,7
Švedijos Karalystės Vyriausybė	Švedijos Karalystė	XS1231271294	7 713	7 378 743	7 022 609	7 373 117	1,1	2018-05-15	2,8
Kroatijos Respublikos Vyriausybė	Kroatijos Respublika	XS1028953989	10 643	10 643 000	11 623 591	11 710 803	3,9	2022-05-30	4,5
Čekijos Respublikos Vyriausybė	Čekijos Respublika	XS0368800073	3 165	3 165 000	3 855 878	3 495 588	5,0	2018-06-11	1,4

1 lentelė. Ne nuosavybės vertybiniai popieriai (tęsinys)

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
Čekijos Respublikos Vyriausybė	Čekijos Respublika	XS0750894577	8 010	8 010 000	9 539 084	9 778 898	3,9	2022-05-24	3,8
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0350977244	13 700	13 700 000	16 174 835	15 292 015	5,5	2018-03-05	5,9
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0747927746	8 000	7 653 305	6 679 859	7 841 321	5,3	2017-02-22	3,0
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1017763100	9 700	9 700 000	9 847 012	10 945 695	2,6	2021-01-21	4,2
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1063399536	4 000	4 000 000	4 063 169	4 756 877	2,9	2024-04-30	1,8
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0863522149	4 000	3 826 653	3 594 739	3 930 750	2,8	2020-01-12	1,5
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0638326263	12 080	11 556 491	12 823 506	12 887 125	5,3	2021-06-16	5,0
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1295778275	2 337	2 337 000	2 420 624	2 485 918	1,4	2025-09-23	1,0
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1409726731	10 500	10 500 000	10 506 656	10 478 885	1,4	2036-05-16	4,0
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0874841066	3 000	3 000 000	3 008 846	3 152 369	1,6	2019-01-15	1,2
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0543882095	2 000	2 000 000	2 292 696	2 373 788	4,0	2021-03-23	0,9
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0841073793	3 000	3 000 000	3 600 667	3 551 637	3,4	2024-07-09	1,4
Iš viso:	-	-	156 773	154 457 859	163 445 566	170 079 081	-	-	65,5
Išleidžiami nauji ne nuosavybės vertybiniai popieriai									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				180 021 943	190 712 253	199 566 945	-	-	76,8

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
 Pensijų fondas „Europensija plus“
 2017 metų ataskaita

2 lentelė. Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai

KIS pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Rinkos vertės nustatymo šaltinis (tinklalapio adresas)	KIS tipas	Dalis GA, %
I. 2017-12-31									
Kolektyvinio investavimo subjektų (KIS), atitinkančių Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 straipsnio 1 dalies reikalavimus, vienetai (akcijos)									
AVIVA Investors - US Equity Income	Liukse m-burgas	LU0837066512	24 090	Aviva Investors Luxembourg SA	3 138 146	3 607 095	www.avivainvestors.com	KIS 3	1,2
Schroders Funds - SISF EURO Equity	Liukse m-burgas	LU0106235459	306 827	Schroder Investment Management	11 123 966	13 868 672	www.schroders.com	KIS 3	4,7
Schroders Funds - SISF Asian Opportunities	Liukse m-burgas	LU0248183658	653 714	Schroder Investment Management	10 737 947	13 652 229	www.schroders.com	KIS 3	4,6
Schroders Funds - Japanese Equity EUR Hedged	Liukse m-burgas	LU0236738356	36 812	Schroder Investment Management	4 373 177	4 826 712	www.schroders.com	KIS 3	1,6
Schroders Funds - SISF US Large Cap	Liukse m-burgas	LU0248185604	36 091	Schroder Investment Management	4 755 486	5 166 622	www.schroders.com	KIS 3	1,7
AVIVA Investors - European Equity Income	Liukse m-burgas	LU0160781745	12 260	Aviva Investors Luxembourg SA	3 587 112	4 197 862	www.avivainvestors.com	KIS 3	1,4
AVIVA Investors - Asian Equity Income	Liukse m-burgas	LU0160787940	9 700	Aviva Investors Luxembourg SA	2 903 167	3 086 946	www.avivainvestors.com	KIS 3	1,0
Nordea Funds - European Value	Liukse m-burgas	LU0229519557	122 467	Nordea Investment Funds SA	7 817 373	8 498 014	www.nordea.lu	KIS 3	2,8
AVIVA Investors - European Equity	Liukse m-burgas	LU0160772918	10 120	Aviva Investors Luxembourg SA	2 502 948	2 546 553	www.avivainvestors.com	KIS 3	0,9
Nordea Funds - Nordic Equity	Liukse m-burgas	LU0335102843	14 791	Nordea Investment Funds SA	1 300 000	1 298 521	www.nordea.lu	KIS 3	0,5
Schroders Funds - SISF US Large Cap EUR Hedged	Liukse m-burgas	LU0271484684	43 100	Schroder Investment Management	8 043 266	8 632 029	www.schroders.com	KIS 3	2,9
Schroders Funds - SISF Asian Total Return EUR Hedged	Liukse m-burgas	LU0372741511	24 400	Schroder Investment Management	6 394 257	6 575 861	www.schroders.com	KIS 3	2,2
Nordea Funds - Asian Focus Equity	Liukse m-burgas	LU0229519714	100 300	Nordea Investment Funds SA	2 512 393	2 634 818	www.nordea.lu	KIS 3	0,9
Nordea Funds - North American Value	Liukse m-burgas	LU0229520647	81 915	Nordea Investment Funds SA	4 012 813	4 213 129	www.nordea.lu	KIS 3	1,4
Nordea Funds - Nordic Ideas Equity	Liukse m-burgas	LU0915370448	19 040	Nordea Investment Funds SA	3 006 035	3 010 795	www.nordea.lu	KIS 3	1,0
Iš viso			1 495 627		76 208 086	85 815 858	-	-	28,8
Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos)									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso KIS vienetų (akcijų):					76 208 086	85 815 858			28,8

2 lentelė. **Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (tęsinys)**

KIS pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Rinkos vertės nustatymo šaltinis (tinklalapio adresas)	KIS tipas	Dalis GA, %
I. 2016-12-31									
Kolektyvinio investavimo subjektų (KIS), atitinkančių Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 straipsnio 1 dalies reikalavimus, vienetai (akcijos)									
Schroders Funds - SISF US Large Cap	Liuksemburgas	LU0248185604	116 329	Schroder Investment Management	14 369 449	15 765 290	www.schroders.com	KIS 3	6,1
Schroders Funds - SISF Asian Opportunities	Liuksemburgas	LU0248183658	874 814	Schroder Investment Management	13 687 135	13 662 932	www.schroders.com	KIS 3	5,3
Schroders Funds - SISF US Equity	Liuksemburgas	LU0106261539	12 269	Schroder Investment Management	1 360 541	1 685 953	www.schroders.com	KIS 3	0,6
Schroders Funds - SISF EUR Equity	Liuksemburgas	LU0106235459	263 827	Schroder Investment Management	9 216 546	10 262 897	www.schroders.com	KIS 3	4,0
AVIVA Investors - US Equity Income fund	Liuksemburgas	LU0837066512	51 000	Aviva Investors Luxembourg SA	6 639 991	7 986 898	www.avivainvestors.com	KIS 3	3,1
AVIVA Investors - European Income fund	Liuksemburgas	LU0160781745	12 260	Aviva Investors Luxembourg SA	3 587 112	3 802 282	www.avivainvestors.com	KIS 3	1,4
AVIVA Investors - Asian Equity Income fund	Liuksemburgas	LU0160787940	9 840	Aviva Investors Luxembourg SA	2 837 936	2 762 301	www.avivainvestors.com	KIS 3	1,1
Nordea Funds - European Value Fund	Liuksemburgas	LU0229519557	46 293	Nordea Investment Funds SA	2 800 000	2 890 098	www.nordea.lu	KIS 3	1,1
Iš viso:	-	-	1 386 632	-	54 498 710	58 818 651	-	-	22,7
Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos)									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso KIS vienetų (akcijų):									
					54 498 710	58 818 651			22,7

3 lentelė. **Pinigai**

Banko pavadinimas	Valiuta	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma, %	Dalis GA, %
I. 2017-12-31				
AB SEB bankas	EUR	717 539	-	0,2
Pinigų iš viso		717 539	-	0,2
II. 2016-12-31				
AB SEB bankas	EUR	1 001 585	-	0,4
AB SEB bankas	USD	473 454	-	0,2
AB SEB bankas	GBP	1 916	-	0,0
AB SEB bankas	SEK	2 502	-	0,0
Pinigų iš viso		1 479 457	-	0,6

Ataskaitiniu laikotarpiu bei praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu pensijų fondo „Europensija plus“ valdomas turtas tiesiogiai į nuosavybės vertybinius popierius, išvestines finansines priemones investuotas nebuvo, ataskaitinio laikotarpio bei praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pensijų fondas „Europensija plus“ indėlių kredito įstaigose neturėjo, todėl informacija apie investicijas į šiuos instrumentus nepateikiama.

3 Pastaba. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Investicijų pasiskirstymas	Tikroji vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2017-12-31	Grynųjų aktyvų dalis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, % 2017-12-31	Tikroji vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje 2016-12-31	Grynųjų aktyvų dalis praėjusių finansinių metų pabaigoje, % 2016-12-31
Pagal investavimo objektus				
Vyriausybės vertybiniai popieriai	212 253 002	71,1	199 566 945	76,8
KIS investiciniai vienetai	85 815 858	28,8	58 818 651	22,7
Pinigai	717 539	0,2	1 479 457	0,6
Iš viso:	298 786 399	100,1	259 865 053	100,1
Pagal sektorius				
Vyriausybiniis sektorius	212 253 002	71,1	199 566 945	76,8
Nevyriausybiniis sektorius	86 533 397	29,0	60 298 108	23,3
Iš viso:	298 786 399	100,1	259 865 053	100,1
Pagal valiutas				
Eurais	285 244 411	95,6	193 580 106	74,6
JAV doleriais	13 541 988	4,5	66 280 529	25,5
Didžiosios Britanijos svarais	-	-	1 916	-
Švedijos kronomis	-	-	2 502	-
Iš viso:	298 786 399	100,1	259 865 053	100,1
Pagal geografinę zoną				
Lietuva	59 756 408	20,0	74 624 207	28,7
Kitos Europos Sąjungos valstybės	182 325 234	61,1	128 890 780	49,7
Skandinavijos šalys	4 309 316	1,5	14 486 692	5,5
JAV ir Kanada	21 618 875	7,2	25 438 141	9,8
Japonija	4 826 712	1,6	-	-
Azijos regionas	25 949 854	8,7	16 425 233	6,4
Iš viso:	298 786 399	100,1	259 865 053	100,1
Pagal kitus kriterijus				
Terminuoti	212 253 002	71,1	199 566 945	76,8
Neterminuoti	86 533 397	29,0	60 298 108	23,3
Iš viso:	298 786 399	100,1	259 865 053	100,1

Veiksniai, turėję įtakos pensijų fondo portfelio pasikeitimams

2017 metais investicinio portfelio struktūra buvo keičiama atsižvelgiant į svarbius ekonominius bei geopolitinius įvykius. Sumažinome investicijas JAV doleriais, taip pat didžiausias investicijas obligacijų dalyje nukreipėme į Baltijos regiono ir Vidurio Europos šalių skolos vertybinius popierius. Nuosavybės vertybinių popierių dalyje keitėme investicijų pasiskirstymą regionuose: mažinome kolektyvinio investavimo subjektų investuojančių JAV akcijų rinkose doleriais dalį, didinome investicijų dalį Europos, Azijos ir Japonijos šalių akcijų rinkose.

4 Pastaba. *Gautinos sumos*

2017 m. gruodžio 31 d. gautinas sumas 21 294 eurų (2016 m. gruodžio 31 d. 15 010 eurų), sudarė gautina komisinio atlyginimo suma už pensijų fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus.

5 Pastaba. *Įsipareigojimai*

	Ataskaitinis laikotarpis 2017 m.	Ataskaitinis laikotarpis 2016 m.
Finansinio ir investicinio turto pirkimo įsipareigojimai	-	-
Mokėtinos sumos kaupimo bendrovei	222 946	213 582
atskaitymai nuo pensijų fondo turto vertės	222 625	213 377
perėjimo į kitas pensijų kaupimo bendroves atskaitymai	321	205
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	118 138	87 743
į kitus pensijų fondus mokėtinos lėšos	48 678	47 730
mokėtinos lėšos dalyviams ir dalyvių paveldėtojams	69 460	40 013
Iš viso:	341 084	301 325

6 Pastaba. *Grynujų aktyvų vertė, apskaitos vienetų skaičius ir vertė*

	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje 2016-12-31	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2017-12-31	Prieš metus 2016-12-31	Prieš dvejus metus 2015-12-31
Grynujų aktyvų vertė, Eur	259 578 738	298 466 609	259 578 738	219 947 536
Apskaitos vieneto vertė, Eur	0,5332	0,5414	0,5332	0,5242
Apskaitos vienetų skaičius	486 877 010	551 271 304	486 877 010	419 557 234

7 Pastaba. *Per ataskaitinį laikotarpį išplatintų ir išpirktų apskaitos vienetų skaičius ir vertė*

	Ataskaitinis laikotarpis 2017 m.		Praėję finansiniai metai 2016 m.	
	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė
Išplatinti apskaitos vienetai (konvertuojant pinigus į apskaitos vienetus)	83 251 203	44 652 477	80 603 227	42 019 197
Išpirkti apskaitos vienetai (konvertuojant vienetus į pinigus)	18 856 909	10 117 908	13 283 451	6 939 295
Skirtumas	64 394 294	34 534 569	67 319 776	35 079 902

8 Pastaba. Investicijų vertės pokytis

I. 2017 m.

Investicijos	Pokytis					
	Praėjusių finansinių metų pabaigoje 2016-12-31	Įsigyta	Parduota, išpirkta	Vertės padidėjimas*	Vertės sumažėjimas**	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2017-12-31
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	199 566 945	80 498 138	(65 533 049)	4 522 106	(6 801 138)	212 253 002
<i>Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	<i>199 566 945</i>	<i>80 498 138</i>	<i>(65 533 049)</i>	<i>4 522 106</i>	<i>(6 801 138)</i>	<i>212 253 002</i>
<i>Kiti skolos vertybiniai popieriai</i>	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	58 818 651	49 928 269	(32 373 416)	9 976 653	(534 299)	85 815 858
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	258 385 596	130 426 407	(97 906 465)	14 498 759	(7 335 437)	298 068 860

*Skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimas, 14 498 759 eurai, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimo sumą, lygią 10 475 923 eurus, pardavimo pelną, lygų 4 009 260 eurus bei per ataskaitinį laikotarpį investiciniais vienetais gautą komisinio atlyginimo sumą už fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus vertę, lygią 13 576 eurų.

Grynųjų aktyvų pokyčio ataskaitoje pelno dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo suma, 14 501 054 eurų, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimo sumą, 10 475 923 eurus, pardavimo pelną, 4 009 260 eurus bei per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotą komisinio atlyginimo už fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus vertę, gautiną investiciniais vienetais, 15 871 eurus.

**Skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės sumažėjimą, 7 335 437 eurus, sudaro skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės sumažėjimo suma, 872 966 eurai ir pardavimo nuostolis, 6 462 471 euras.

8 Pastaba. Investicijų vertės pokytis (tęsinys)

II. 2016 m.

Investicijos	Pokytis					
	Praėjusių finansinių metų pabaigoje 2015-12-31	Įsigyta	Parduota, išpirkta	Vertės padidėjimas*	Vertės sumažėjimas**	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2016-12-31
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	166 650 253	42 098 250	(14 394 317)	5 811 712	(598 953)	199 566 945
<i>Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	<i>166 650 253</i>	<i>42 098 250</i>	<i>(14 394 317)</i>	<i>5 811 712</i>	<i>(598 953)</i>	<i>199 566 945</i>
Kiti skolos vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	51 800 727	56 633 092	(51 296 167)	5 151 468	(3 470 469)	58 818 651
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	218 450 980	98 731 342	(65 690 484)	10 963 180	(4 069 422)	258 385 596

*Skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimas, 10 963 180 eurais, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimo sumą, lygią 7 532 938 eurus, pardavimo pelną, lygų 3 422 201 eurus bei per ataskaitinį laikotarpį investiciniais vienetais gautą komisinio atlyginimo už 2015 m. IV ketv. fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus vertę, lygią 8 041 eurų.

Grynųjų aktyvų pokyčio ataskaitoje pelno dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo suma, 10 955 140 eurų, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimo sumą, 7 532 939 eurus, pardavimo pelną, 3 422 201 eurus.

**Skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės sumažėjimą, 4 069 422 eurus, sudaro skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės sumažėjimo suma, 3 419 232 eurais ir pardavimo nuostolis, 650 190 eurais.

9 Pastaba. Užsienio valiutos kursų pokytis

2017 m. grynųjų aktyvų pokyčio ataskaitoje nuostolių dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje atvaizduojamas banko sąskaitų likučių, gautinų bei mokėtinų sumų pokyčio dėl užsienio valiutos kursų pasikeitimo ir valiutos keitimo neigiamas rezultatas, 110 153 eurais (2016 m. 93 447 eurais).

10 Pastaba. Atskaitymai iš pensijų fondo pensijų turto

Atskaitymai	Atskaitymų dydžiai		Priskaičiuota atskaitymų suma	
	Maksimalūs numatyti taisyklėse	Faktiškai taikyti ¹	Atskaitinis laikotarpis 2017 m.	Praėję finansiniai metai 2016 m.
Nuo įmokų 2017 m.	0%	0%	-	-
Nuo įmokų 2016 m.	0,5%	0,5%	-	165 250
Nuo turto vertės	1%	1%	2 773 221	2 357 447
Už keitimą*:				
<i>fondo keitimas toje pačioje bendrovėje dažniau kaip kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	2	1
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	3 106	1 755
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas dažniau kaip kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	28	8
		Iš viso	2 776 357	2 524 461
<i>BAR²</i>			0,99%	1,06%
<i>Tikėtinas sąlyginis BIK³</i>			1,18%	1,24%
<i>PAR (portfelio apyvartumo rodiklis)⁴</i>			62%	49%

¹Atskaitymų dydžiams už fondo keitimą yra taikomi „Aviva Lietuva“ nustatyti maksimalūs limitai.

²Bendrasis atskaitymų rodiklis (BAR) yra bendrųjų veiklos išlaidų ir vidutinės grynųjų aktyvų vertės santykis.

³Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė fondo grynųjų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Kadangi daugiau kaip 10 proc. pensijų fondo grynųjų aktyvų investuota į kitus kolektyvinio investavimo subjektus ir ne visi šitie kolektyvinio investavimo subjektai skaičiuoja savo BIK, pensijų fondui yra skaičiuojamas tikėtinas sąlyginis bendrasis išlaidų koeficientas.

⁴Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą.

11 Pastaba. Gautos ir išmokėtos lėšos

		Ataskaitinis laikotarpis 2017 m.	Praėję finansiniai metai 2016 m.
Gautos lėšos per ataskaitinį laikotarpį, iš viso		44 652 477	42 184 424
	Periodinės įmokos į pensijų fondą iš Valstybinio socialinio draudimo fondo prieš atskaitymus nuo įmokos	37 874 442	32 969 329
	Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delspinigiai	-	-
	Draudimo įmonės pervestos lėšos	-	-
	Iš kitų pensijų fondų pervestos lėšos, iš viso	6 778 035	9 215 095
	Iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	977 994	696 024
	Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	5 800 041	8 519 071
	Kitos gautos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą), iš viso		-
Išmokėtos lėšos per ataskaitinį laikotarpį, iš viso		(10 082 524)	(6 884 890)
	Pensijų išmokos, iš viso	(2 456 387)	(1 803 125)
	Vienkartinės išmokos dalyviams	(1 845 954)	(1 235 041)
	Vienkartinės išmokos dalyvių paveldėtojams	(507 334)	(523 169)
	Periodinės išmokos dalyviams		-
	Išmokos anuiteto įsigijimui	(103 099)	(44 915)
	Į kitus pensijų fondus pervestos lėšos, iš viso	(7 626 137)	(5 081 765)
	Tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	(1 341 329)	(1 578 311)
	Kitos pensijų kaupimo bendrovės	(6 284 808)	(3 503 454)
	Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą), iš viso	-	-

2017 m. periodines įmokas į pensijų fondą sudarė Valstybinio socialinio draudimo fondo įmokos 16 218 669 eurai, papildomos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos 10 520 464 eurai ir papildomos iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokamos pensijų įmokos 11 135 309 eurai. 2016 m. atitinkamai 14 679 427 eurų, 8 646 957 eurų ir 9 642 945 eurai.

Lentelėje duomenys pateikiami pagal faktinę lėšų apyvartą banko sąskaitose. Dėl to jos gali skirtis nuo sumų pateikiamų grynujų aktyvų pokyčių ataskaitoje, kurioje naudojamas kaupimo principas.

12 Pastaba. Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas

2017 m. kitą grynujų aktyvų vertės padidėjimą, 71 059 eurus, sudarė institucinio investuotojo komisinis atlyginimas už pensijų fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetų. 2016 m. kitą grynujų aktyvų vertės padidėjimo, 116 495 eurų, didžiąją dalį sudarė komisinis atlyginimas, kuris siekė 116 471 eurus.

13 Pastaba. Pensijų fondo investicijų grąža ir investicijų grąžos lyginamoji informacija

13.1. Pensijų fondo lyginamasis indeksas

Atsižvelgiant į pensijų fondo investavimo strategiją ir į faktinę investicijų struktūrą, pensijų fondo „Europensija plus“ investavimo rezultatai lyginami su keturių lyginamųjų indeksų svertinės vertės pokyčiu. 2017 m. birželio 15 d. nutrauktas pensijų fondų lyginamojo indekso obligacijų dalies bazinio indekso „Bloomberg/EFFAS Bond Indices Euro Govt 1-5 Yr TR“ skaičiavimas ir viešas skelbimas, todėl šis indeksas pakeistas į bazinį indeksą „Bloomberg Barclays Series-E Euro Govt 1-5 Yr Bond Index“. Lyginamieji indeksai ir jų svertinės vertės pateiktos žemiau esančioje lentelėje:

Lyginamojo indekso pavadinimas	Svertinė vertė lyginamajame indekse (%)
Europos vyriausybės obligacijų kainų indeksas – „Bloomberg Barclays Series-E Euro Govt 1-5 Yr Bond Index“ (iki 2017 birželio 15 d. – „Bloomberg/EFFAS Bond Indices Euro Govt 1-5 Yr TR“)	80
Europos akcijų indeksas – „S&P Europe 350“	10
JAV akcijų indeksas – „S&P 500“	5
Azijos (išskyrus Japoniją) akcijų indeksas – „MSCI AC Asia x Japan“	5

13.2. Pensijų fondo investicijų portfelio apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos, lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai

	Per ataskaitinį laikotarpį 2017 m.	Prieš metus 2016 m.	Prieš 2 metus 2015 m.	Prieš 3 metus 2014 m.
Apskaitos vieneto vertės pokytis (%)	1,54	1,72	4,38	7,80
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis ¹ (%)	1,88	2,05	2,38	5,26
Metinė bendroji investicijų grąža ² (%)	1,55	1,70	4,39	7,81
Metinė grynoji investicijų grąža ³ (%)	1,55	1,63	4,28	7,62
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴ (%)	2,64	3,76	4,46	2,95
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴ (%)	1,55	3,33	3,51	2,32
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ⁵ (%)	81,84	80,03	96,58	76,18
Indekso sekimo paklaida ⁶ (%)	1,11	1,76	2,14	1,40
Alfa rodiklis ⁷	(0,0039)	(0,0080)	0,0124	0,0082
Beta rodiklis ⁸	1,03	1,25	1,32	1,31

¹Lyginamojo indekso pokytis – tai lyginamojo indekso reikšmių procentinis pasikeitimas per nurodytą laikotarpį.

²Metinė bendroji investicijų grąža yra investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant nėra atsižvelgiama į atskaitymus nuo pensijų įmokų.

³Metinė grynoji investicijų grąža yra investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į atskaitymus nuo pensijų įmokų ir pensijų turto.

⁴Standartinis nuokrypis yra statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja apskaitos vieneto vertės pokyčiai arba lyginamojo indekso reikšmės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu (pateikiamas metinis standartinis nuokrypis).

⁵Koreliacijos koeficientas yra rodiklis, parodantis apskaitos vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę.

⁶Indekso sekimo paklaida (angl. tracking error) yra rodiklis, parodantis, kiek apskaitos vieneto vertės pokyčiai atitinka (arba seka) lyginamojo indekso reikšmės pokyčius.

⁷Alfa rodiklis parodo skirtumą tarp pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui.

⁸Beta rodiklis parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo apskaitos vieneto vertė, pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei.

13.2. Pensijų fondo investicijų portfelio apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos, lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai (tęsinys)

Žemiau pateiktas grafikas vaizduoja pensijų fondo „Europensija plus“ perskaičiuotos apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytį per paskutinius 3 metus. Pensijų fondo vieneto vertė ir lyginamojo indekso reikšmė yra perskaičiuotos. Pradinės vieneto ir lyginamojo indekso vertės lyginamojo laikotarpio pradžia yra prilyginamos 100:

13.3. Pensijų fondo vidutinė grynoji investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ir jo standartinio nuokrypio rodiklis, vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis

	Per paskutinius 3 metus (%)	Per paskutinius 5 metus (%)	Per paskutinius 10 metų (%)	Nuo veiklos pradžios ⁶ (%)
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ¹	2,54	4,10	4,22	4,32
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokytis ²	2,10	3,20	3,31	-
Vidutinė bendroji investicijų grąža ³	2,54	4,10	4,22	4,68
Vidutinė grynoji investicijų grąža ⁴	2,48	3,99	3,85	2,12
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁵	3,54	3,35	3,93	3,12

¹Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis yra geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

²Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis yra geometrinis metinių lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis.

³Vidutinė bendroji investicijų grąža yra geometrinis metinių bendrosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

⁴Vidutinė grynoji investicijų grąža yra geometrinis metinių grynosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

⁵Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis yra metinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis už nurodytą laikotarpį.

⁶Reikšmės pateiktos nuo pensijų fondo veiklos pradžios – nuo 2004 m. birželio 15 d.

14 Pastaba. *Pasiskolintos ir paskolintos lėšos*

Per ataskaitinį laikotarpį bei praėjusį ataskaitinį laikotarpį pensijų fondas „Europensija plus“ pasiskolintų ir paskolintų lėšų neturėjo.

15 Pastaba. *Trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį*

Pensijų fondo „Europensija plus“ taisyklėse garantuotas pajamingumas nenumatytas.

16 Pastaba. *Sandoriai su susijusiais asmenimis*

Aviva Investors – R.C.S. Luxembourg – turto valdymo įmonė, kuri priklauso įmonių grupei Aviva Investors. „Aviva Lietuva“ per turto valdymo įmonę Aviva Investors – R.C.S. Luxembourg vykdo investicijų pirkimo, pardavimo sandorius.

2017 metais „Aviva Lietuva“ savo valdomam pensijų fondui „Europensija plus“ įvykdė investicijų pirkimų sandorių, kurių bendra vertė sudarė 4 889 865 eurus (2016 m. 15 435 168 eurus) ir pardavimų sandorių, kurių bendra vertė sudarė 6 650 761 eurą (2016 m. 14 383 127 eurus).

Tiek 2017 m. gruodžio 31 d., tiek 2016 m. gruodžio 31 d. gautinų sumų iš susijusių asmenų nebuvo.

Pensijų fondas 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. mokėtinų sumų už sandorius su susijusiais asmenimis bei susijusių asmenų suteiktų garantijų ir laidavimų neturėjo, išskyrus mokėtinas sumas „Aviva Lietuva“, atskleistas 5 pastaboje.

Pensijų fondas „Europensija plus“ kitų sandorių su susijusiais asmenimis nevykdė, išskyrus „Aviva Lietuva“ vykdomą pensijų fondo valdymą ir su tuo susijusius atskaitymus iš pensijų turto, kurie atskleisti 5 ir 10 pastabose.

17 Pastaba. *Pobalansiniai įvykiai*

Reikšmingų pobalansinių įvykių, susijusių su pensijų fondu „Europensija plus“, neįvyko.

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

23. Bendri duomenys apie pensijų fondo „Europensija plus“ dalyvius (dalyviais laikomi asmenys, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą, taip pat asmenys, gaunantys periodines pensijų išmokas), per atskaitinį laikotarpį prisijungusių dalyvių skaičius, per atskaitinį laikotarpį pasitraukusių dalyvių skaičius:

		Dalyviai pagal amžiaus metus				
		iki 30	nuo 31 iki 45	nuo 46 iki 60	nuo 61	Iš viso
Dalyvių skaičius	Iš viso	16 888	56 284	61 524	3 657	138 353
	Vyrai	7 530	28 632	28 027	2 288	66 477
	Moterys	9 358	27 652	33 497	1 369	71 876
Dalyvių dalis, %	Iš viso	12,21	40,68	44,47	2,64	100,00
	Vyrai	5,44	20,69	20,26	1,66	48,05
	Moterys	6,76	19,99	24,21	0,99	51,95

Dalyvių skaičius atskaitinio laikotarpio pradžioje		137 133
Dalyvių skaičius atskaitinio laikotarpio pabaigoje	dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	1 083
	dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	-
	kiti dalyviai	137 270
	Iš viso	138 353
Dalyvių skaičiaus pokytis		1 220

Bendras prisijungusių dalyvių skaičius		6 167
Dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą		3 325
Iš kitų pensijų fondų atėję dalyviai	iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	299
	iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	2 543

Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius		4 947
Į kitus pensijų fondus išėjusių dalyvių skaičius	valdomus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	470
	valdomus kitos pensijų kaupimo bendrovės	3 406
Baigusį dalyvavimą dalyvių skaičius	išstojusių (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-
	sulaukusių nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudojusių teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį)	749
	dalyvių, pasinaudojusių Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą sutartį	32
	mirusių dalyvių	290

24. – 26. Neteko galios nuo 2016-06-22.

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

27. Informacija apie per atskaitinį laikotarpį faktiškai gautas ir išmokėtas lėšas pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 11-oje pastaboje.
28. Neteko galios nuo 2016-06-22.

IX. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ KAUPIMO TECHNINĮ ATIDĖJINĮ

29. Pensijų fondo „Europensija plus“ taisyklėse garantuotas pajamingumas nenumatytas, todėl pensijų kaupimo techninis atidėjimas, skirtas išsipareigojimams, atsiradusiems dėl palūkanų normos svyravimo, padengti, neformuojamas.

X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDŲ REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS

30. Pensijų fondo „Europensija plus“ reikmėms pasiskolintų lėšų ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo.

XI. KITA INFORMACIJA

31. „Aviva Lietuva“ per 2017 metus pasirašė 12,6 tūkst. pensijų kaupimo sutarčių, 2017 m. gruodžio 31 d. turėjo 226,1 tūkst. pensijų fondų klientų ir pagal klientų skaičių užėmė 17,5 proc. pensijų kaupimo rinkos.

XII. ATSAKINGI ASMENYS

32. Konsultantų paslaugomis, rengiant šią ataskaitą, naudotasi nebuvo.
33. Ataskaitą rengė tik įmonės darbuotojai.
34. Tvirtiname, kad ataskaitoje pateikta informacija yra teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo „Europensija plus“ veiklos rezultatų vertinimui.
35. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją:
Už ataskaitą atsakingi draudimo įmonės darbuotojai ir administracijos vadovas:
- Generalinė direktorė – Asta Grabinskė, tel. (5) 2690600, asta_grabinske@aviva.lt;
  - Finansų direktorė – Rita Nogė, tel. (5) 2690600, rita_noge@aviva.lt;
  - Vyriausiasis investicijų valdytojas – Roman Piotr Sosnowski, tel. (5) 2197877, roman_sosnowski@aviva.lt;
  - Vyriausioji finansininkė – Živilė Čekytė, tel. (5) 2690614, zivile_cekyte@aviva.lt;
  - Vyresnysis aktuaras – Rokas Baltrėnas, tel. (5) 2197876, rokas_baltrenas@aviva.lt;
  - L.e. investicijų skyriaus vadovės pareigas – Ieva Pauliukaitė, tel. (5) 2197872, ieva_pauliukaite@aviva.lt;
  - Pensijų fondų specialistė – Laneda Puidokienė, tel. (5) 2690626, laneda_puidokiene@aviva.lt;
  - Investicijų analitikė – Miglė Tunkienė, tel. (5) 2690622, migle_tunkiene@aviva.lt.

Generalinė direktorė	Asta Grabinskė
Finansų direktorė	Rita Nogė
Vyriausioji finansininkė	Živilė Čekytė
Vyresnysis aktuaras	Rokas Baltrėnas
L.e. investicijų skyriaus vadovės pareigas	Ieva Pauliukaitė
Pensijų fondų specialistė	Laneda Puidokienė
Investicijų analitikė	Miglė Tunkienė